

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "СВЕТИ КНЯЗ БОРИС I" – ГРАД БУРГАС

гр. Бургас, ул. "Климент Охридски" № 31
тел./факс: 84 60 52 / 84 60 53 / 84 60 54

e-mail: ou_svkniazboris@abv.bg
www.oukniazboris.org

**УТВЪРЖДАВАМ:
АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ
ДИРЕКТОР**

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Училищната програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 13/14.09.2021 г.

I. УВОД

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на основно училище „Свети княз Борис I“ за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Закон за защита от дискриминация;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване до 2020 г.;
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 - 2020 г.);
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 - 2020 година;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020 г.);
- Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа2020“;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.

II. ПРИНЦИПИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основни принципи на приобщаващото образование:

- гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище най-близо до неговото местоживееие и на правото му до качествено образование;
- гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучението и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
- прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия

за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които могат да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището;

- системен и количествен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подходяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;

- сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, ученикът, семейството и общността;

- намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на училището;

- нетърпимост към дискриминиращите нагласи, поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество;

- гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

III. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Отпадането на ученици от училище е сложно явление, резултат от върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието, с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилията им за справяне с това явление.

При изготвянето на програмата се отчитат:

1. ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;

2. сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност;

3. координираните мерки на всички нива;

4. проследяване на напредъка на ниво училище.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 - 2020/ са посочени три основни направления за работа:

- превенция на преждевременното напускане на училище;
- интервенция срещу преждевременното напускане на училище;
- компенсиране на преждевременното напускане на училище.

IV. ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ:

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. икономически причини;
2. социални причини;
3. образователни причини;
4. етнокултурни причини;
5. институционални причини;

6. причини, свързани със здравния статус.

Обект на настоящата Програма са ученици в риск от отпадане, а именно ученици

от:

- социално слаби семейства;
- проблемни семейства /с липса на умения за родителстване и справяне с проблеми, занижен родителски контрол, с чести конфликти и насилие, със зависимости и други рискови условия на живот, с починали родители/;
- срещу които е проявено насилие;
- отглеждани в институции;
- с обучителни трудности и ученици със СОП;
- с проблемно поведение и/или с противообществени прояви;
- с голям брой отсъствия по неуважителни причини;
- със слаб успех;
- със завишен страх от изпитване и получаване на слаба оценка.

Целта на програмата за превенция на ранното напускане на училище е свързана с проучване, анализиране и систематизиране на специфичните причини за преждевременното напускане на училище и набелязване на необходимите мерки за задържане в училище, като се използва индивидуален подход за всеки отделен случай.

В ОУ „Свети княз Борис I”, град Бургас няма ранно напуснали ученици.

Поради тази причина основното направление за работа ще бъде насочено към превенция на преждевременното напускане на училище.

V. ЗАДАЧИ:

1. Идентифициране, оценяване и осъществяване на превантивна работа с ученици, застрашени от ранно напускане от училище.

2. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

3. Включване на външни специалисти в дейностите.

4. Работа с родителите на учениците, застрашени от ранно напускане на училище, чрез различни форми на въздействие.

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ:

- понижена мотивация за учене;
- брой неизвинени и извинени отсъствия;
- занижен стремеж за личността реализация в училищната среда;
- дисциплинарен проблем;
- нарушена междуличностна комуникация;
- увеличен брой слаби оценки;
- трудна адаптация към изискванията в училище;
- продължително отсъствие от учебни часове;
- проблемна семейна среда;
- незадоволителни резултати от НВО, срочен и годишен успех;
- брой ученици, повтарящи класа;
- брой ученици, преминали и регистрирани в детска педагогическа стая.

VII. ДЕЙНОСТИ:

№	Дейност:	Срок:	Отговорници:
1.	Идентифициране на застрашените от ранно напускане на училище чрез Индивидуална карта за оценка.	месец октомври	класни ръководители, педагогически съветник
2.	Сформиране на екипи за работа с учениците, застрашени от ранно напускане на училище.	месец октомври	класни ръководители, учители в групи за

			ЦОУД, педагогически съветник, училищно ръководство
3.	Вписване на ученици, застрашени от ранно напускане на училище в регистър „Деца в риск“ и мерки за работа с тях: изготвяне на списък.	месец ноември	класни ръководители
4.	Изготвяне на индивидуална програма с мерки за обща подкрепа /т. 3 от инд. Карта/ за работа с цел намаляване на риска за ранно напускане на училище, с участие на родители/настойници.	месец ноември	екипа за работа
5.	Повишаване интереса на учениците, застрашени от ранно напускане на училище към работа в екип чрез участие в училищни кампании, извънкласни и извънучилищни дейности, ученически съвет.	през учебната година	екипи за работа
6.	Повишаване броя на учениците, застрашени от ранно напускане на училище, включени в ЦОУД.	през учебната година	екипи за работа
7.	Посещение на домовете на деца в риск от отпадане.	през учебната година	класни ръководители
8.	Провеждане на беседи за кариерно консултиране и ориентиране с цел мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация.	през учебната година	кариерни консултанти, педагогически съветник
9.	Иновативност при преподаване на материала чрез интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост, използване на електронни учебници.	през учебната година	учители
10.	Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети на входни, изходни нива и НВО.	през учебната година	учители
11.	Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на ранното напускане на училище.	през учебната година	директор, зам.- директори УД, главни учители
12.	Заклучителна оценка – съгласуване и утвърждаване.	края на учебната година	Координатор за организиране и координиране на процеса на осигуряване на

			обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, Директор.
13.	Отчитане на резултатите от изпълнение на настоящата програма.	края на I учебен срок, края на учебната година	педагогически съветник

Изготвил:

Златка Илчева, педагогически съветник